

federale overheidsdienst
**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

service public fédéral
**SANTE PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAINE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT**

TCV/2011/ADVIES-4

CTAI/2011/AVIS-4

16/06/2011

**Advies van de Technische Commissie voor
Verpleegkunde met betrekking tot de
uitoefening van verpleegkundige
handelingen bij zwangere vrouwen.**

**Avis de la Commission technique de l'art
infirmier relatif à l'exécution des actes
infirmiers chez les femmes enceintes.**

**Directoraat-generaal Basisgezondheidszorg &
Crisisbeheer**

Gezondheidszorgberoepen
Technische Commissie voor Verpleegkunde
Victor Hortaplein 40, bus 10 - 1060 Brussel

www.health.fgov.be

**Direction générale Soins de Santé primaires &
Gestion de Crise**

Professions des Soins de Santé
Commission technique de l'art infirmier
Place Victor Horta 40, bte 10 – 1060 Bruxelles

www.health.fgov.be

TECHNISCHE COMMISSIE VOOR VERPLEEGKUNDE	COMMISSION TECHNIQUE DE L'ART INFIRMIER
<i>Advies van de Technische Commissie voor Verpleegkunde met betrekking tot de uitoefening van verpleegkundige handelingen bij zwangere vrouwen.</i>	<i>Avis de la Commission technique de l'art infirmier relatif à l'exécution des actes infirmiers chez les femmes enceintes.</i>
TCV/2011/ADVIES-1	*16/06/2011* CTAI/2011/AVIS-1

Advies van de Technische Commissie voor Verpleegkunde met betrekking tot de uitoefening van verpleegkundige handelingen bij zwangere vrouwen.

Aanleiding

Mevrouw Anne Niset, voorzitter van de Federale Raad voor de Vroedvrouwen (FRVR), geeft uitleg over dit advies dat beoogt om artikel 7, §1 van het koninklijk besluit van 13 juli 2006 te schrappen. Dit artikel vulde bijlage II (C-handelingen) van het koninklijk besluit van 18 juni 1990 aan met 2 punten:

- Voorbereiding, assistentie, instrumenteren en post-operatieve zorg bij keizersnede.
- Het uitvoeren van de handelingen bedoeld in artikel 21quinquies § 1, a), b), en c) van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 tijdens de zwangerschap, de bevalling en het postpartum, in zover deze betrekking hebben op pathologie of afwijkingen al dan niet veroorzaakt door de zwangerschap en in het kader van de multidisciplinaire samenwerking binnen de voor de betrokken pathologie gespecialiseerde diensten.

Het belangrijkste punt in het advies is het feit dat de FRVR van mening is dat het gewoonlijk verrichten van handelingen met betrekking tot en tijdens de zwangerschap, bevalling of het postpartum voorbehouden is voor artsen en vroedvrouwen. Waar het handelingen betreft die occasioneel worden gesteld bij een zwangere of bevallen patiënte en die niets met de zwangerschap of postpartum te maken hebben, is het wel mogelijk dat de verpleegkundige deze stelt. Om interpretatieproblemen te vermijden adviseert de FRVR om deze 2 punten te schrappen.

Huidige formulering:

“Het uitvoeren van de handelingen bedoeld in art. 21quinquies §1, a), b) en c) van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 tijdens de zwangerschap, de bevalling en het postpartum, in zover deze betrekking hebben op pathologie of afwijkingen al dan niet veroorzaakt door de zwangerschap en in het kader van de multidisciplinaire samenwerking binnen de voor de betrokken pathologie gespecialiseerde diensten”

Advies van de Technische Commissie voor Verpleegkunde:

Voorstel :

Avis de la Commission technique de l'art infirmier relatif à l'exécution des actes infirmiers chez les femmes enceintes.

Origine

Mme Anne Niset, présidente du Conseil fédéral des Sages-femmes (CFSF) donne des explications sur cet avis qui est destiné supprimer l'article 7, § 1 de l'arrêté royal du 13 juillet 2006. Cet article complétait l'annexe II (actes C) de l'arrêté royal du 18 juin 1990 avec 2 points:

- Préparation, assistance, instrumentation et soins post-opératoires dans le cadre d'une césarienne.
- Exécution des actes visés à l'article 21quinquies §1er, a), b), et c) de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 durant la grossesse, l'accouchement et les soins postpartum, dans la mesure où ils portent sur la pathologie ou les anomalies résultant ou non de la grossesse et dans le cadre de la collaboration pluridisciplinaire au sein des services spécialisées dans la pathologie concernée.»

Le point le plus important dans l'avis est le fait que le CFSF soit d'avis que l'accomplissement habituel des actes concernant et durant la grossesse, l'accouchement ou le postpartum soit réservé pour les médecins et les sages-femmes. Où il s'agit de des qui sont accompli de manière occasionnelle chez une patiente enceinte ou accouché et qui n'ont rien à voir avec la grossesse ou le postpartum, il est bien possible que l'infirmier accomplit ceux-ci. Pour éviter les problèmes d'interprétation, le CFSF avise de supprimer ces 2 points.

Formule actuelle :

« Exécution des actes visés à l'article 21quinquies § 1er, a), b), et c) de l'arrêté royal n°78 du 10 novembre 1967 durant la grossesse, l'accouchement et les soins post-partum, dans la mesure où ils portent sur la pathologie ou les anomalies résultant ou non de la grossesse et dans le cadre de la collaboration pluridisciplinaire au sein des services spécialisés dans la pathologie concernée.»

Avis de la Commission technique de l'art infirmier :

Proposition :

TECHNISCHE COMMISSIE VOOR VERPLEEGKUNDE	COMMISSION TECHNIQUE DE L'ART INFIRMIER	
<i>Advies van de Technische Commissie voor Verpleegkunde met betrekking tot de uitoefening van verpleegkundige handelingen bij zwangere vrouwen.</i>	<i>Avis de la Commission technique de l'art infirmier relatif à l'exécution des actes infirmiers chez les femmes enceintes.</i>	
TCV/2011/ADVIES-1	*16/06/2011*	CTAI/2011/AVIS-1

“Het uitvoeren van de handelingen bedoeld in art. 21quinquies §1, a), b) en c) van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 tijdens de zwangerschap, de bevalling en het postpartum, in zover deze betrekking hebben op pathologie of afwijkingen al dan niet veroorzaakt door de zwangerschap, met uitsluiting van de handelingen bedoeld in art. 2, §2, 2de lid van dit koninklijk besluit.”

Dit artikel beschrijft de inhoud van de vroedkunde :
“het toezicht op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum, alsmede elk ingrijpen dat erop betrekking heeft.”

Het voordeel van deze - droge juridische - formulering is dat ze juridisch duidelijk het werkterrein van de vroedkunde beschrijft. Als deze wettelijke bepaling zou aangepast worden, moet het K.B. 1990 op de verpleegkundige handelingen niet herschreven worden.

“Exécution des actes visés à l'article 21quinquies § 1er, a), b), et c) de l'arrêté royal n°78 du 10 novembre 1967 durant la grossesse, l'accouchement et les soins post-partum, dans la mesure où ils portent sur la pathologie ou les anomalies résultant ou non de la grossesse, à l'exclusion des actes visés à l'article 2, §2, 2ème membre, du même arrêté royal.”

Cet article définit le contenu de l'obstétrie :
“la surveillance de la grossesse, de l'accouchement ou du post-partum, ainsi que toute intervention qui s'y rattache.”

L' avantage de cette formule - bien que sèche et juridique – est qu'elle décrit clairement le champ de travail des sages-femmes. Si cette définition légale serait changée, l'A.R. du 18.06.1990 concernant les actes infirmiers ne doit pas être adapté.

Marc Van Bouwelen

*Voorzitter van de Technische Commissie
voor Verpleegkunde.*

*Président de la Commission technique
de l'art infirmier.*